

Ändringshistoria

Datum	Version	Ändrad av	Ändringar
2015	1	Mari Nilsson	Skapat dokument Div redigering Objektsbeskrivning Syfte Karta
2018-02-28	2	Anna Ingvarson	Genomförda åtgärder m m.
2018-09-06	3	Anna Ingvarson	Genomförda åtgärder m m.

Arbetsplan för N2000-området Rågö SE0220231 inom projektet Life Coast Benefit LIFE12 NAT/SE/000131

Objektskod och namn: SE0220231, Rågö

Åtgärder:

- A2 Tillståndsprövningar
- A4 Arbetsplan för objektet
- A7 Upphandlingar
- C1 Restaurering av gräsmarker
 - Restaurering av skogsbete
 - Restaurering av öppet bete
 - Restaurering av ängsmark
 - Nedmontering av gammalt stängsel
 - Uppsättning av nytt elstängsel
 - Färistar
- C3 Nybyggnad av fårstall
- C4 Bygge av kajer och traktorvägar
- **D5 Gräsmarksuppföljning**
- E2 Anslagstavlor
- E4 Anordningar för friluftslivet

Kommun: Nyköping

Kommenterad [MN1]: Finns med i ansökan s. 327.

Regional genomförare: Anna Ingvarson och Hans Sandberg, Länsstyrelsen i Södermanlands län

Fastighetsbeteckning/Markägare: Rågö 1:1/Naturvårdsverket

Om Projektet Life Coast Benefit

Projektet Life Coast Benefit kommer att genomföra olika åtgärder i 45 olika N2000-områden utmed kusten i Södermanland, Östergötland och Kalmar. Störst andel av åtgärderna riktas mot restaurering av igenväxande marker i skärgårdens gamla odlingslandskap. Skärgårdens arkipelag av öar, holmar, kobbar och skär har brukats långliga tider vilket bevarat livsmiljöer för en speciell fauna och flora. Idag har villkoren för ett småskaligt brukande försämrats vilket, tillsammans med skärgårdens speciella logistikförhållanden, gör det extra angeläget att satsa på åtgärder för att bevara och förstärka de natur- och kulturvärden som är knutna hit.

Beskrivning av objektet

Området Rågö består dels av en mindre fastlandsdel vid Sjöboholme, dels huvudön Rågö med närliggande mindre öar och dels ett vidsträckt skärgårdsområde med småöar och skär.

Rågö består av ett småbrutet artrikt odlingslandskap med inägomark i norr och utmark i söder. Karakteristiska vegetationstyper i naturbetesmarkerna är hållmarkstorräng, rödvenhed och färsvingelhed med inslag av färsvingeltorräng och rödvenäng. I örtrika torr- och friskängar förekommer hävdgynnade arter som kattfot, jungfrulin, solvända, ängsskallra, pillerstarr med flera. En artrik mark är den enbevuxna betesmarken mellan gården och Eriksberg. På marker med artrik kärlväxtvegetation förekommer en art- och individrik storfjärilsfauna. Karaktärsarter för området är allmän slättergräsfjäril (*Maniola jurtina*), okragul lövmätare (*Idaea serpentina*), streckfly (*Charanyca trigrammica*) med flera. Bland hotklassade fjärilar förekommer bastardpärlormfjäril (*Fabriciana niobe*). På öppna ytor i den äldre ängsmarken vid Korsviken är artdiversiteten påfallande låg bland kärlväxterna. Detta beror sannolikt på flera år med för svag hävd och ansamling av kvävande och gödslande gräsförna. Jordbrukslandskapets randmiljöer som åkerkanter, skogsbyn, öppna diken, åkerholmar är delvis öppna. Växtsamhällena påminner där i stort om de som förekommer på ängar och naturbetesmarker.

Som ett resultat av att brukningsintensiteten minskat under olika tidsperioder har stora delar av odlingslandskapet i Rågö naturreservat vuxit igen. På senare tid har restaureringsåtgärder utförts. Det är främst medelålders löv- och barrträd som tagits bort i betesmarkerna. Antalet betesdjur har under senare år varit för få men har under 2006 ökat.

Den mångformiga arkipelagen utgör en av förutsättningarna för fågellivet. De yttre öarna och de mindre skären är kala eller bevuxna med vindpinade träd och buskar. Fågellivet är rikt med bl a häckande rödbena, roska, silvertärna, tobisgrissla och labb. Södra delen av Rågö och öarna närmast Rågö, ingår i ett fågelskyddsområde som avsattes 1976. Större delen av ytterskärgården ingår i ett fågelskyddsområde som avsattes 1967.

I vattenområdena söder om Rågö har sik ett lekområde och längs med hela Rågös östra strand leker strömmingen. Vid en översiktsinventering av grunda havsvikar har flera opåverkade vikar

hittats på södra delen av Rågö. Undervattensvegetationen är bitvis riklig med bl a ålgräs, snärjtång, borstnate, lånke, axslinga, blåstång och hornsärv och här finns områden som är potentiellt intressanta för fiskereproduktion och yngeltillväxt.

Syfte & mål

Det övergripande syftet med Natura 2000-området är att upprätthålla en gynnsam bevarandestatus för de i området utpekade naturtyperna och arterna så att området bidrar till den biologiska mångfalden i landskapet och länet.

För detta område innebär det främst att bevara ett särpräglat skärgårdslandskap med både inner- och ytterskärgård, stora vattenområden, öar och skär, klippor, stränder av olika slag, orörda skogar, artrika betesmarker och den övriga artrikedomen – inte minst i form av en lång rad skyddsvärda fåglar.

Planerade åtgärder:

Action A2 Tillståndsprövningar för kaj förprovning för djurstall och strandskyddsdispenser

Genomförs: 2016

Beskrivning och motivering: För att bygga en kaj behövs en prövning av vattenverksamhet, bygglov och strandskyddsdispens. För att bygga ett fårstall behövs bygglov och förprovning av djurstall. För att bygga väg behövs samråd.

Action A4 Arbetsplan

Genomförs: En arbetsplan slutförs 2018 för området Rågö.

Beskrivning och motivering: För varje område inom LIFE Coast Benefit-projektet tas en arbetsplan fram för att tidssätta, kvalitetssäkra och beskriva åtgärderna som ska genomföras inom projektet.

Action A7 Upphandlingar

Genomförs: 2016

Beskrivning och motivering: För att bygga kaj, väg och fårstall på Rågö behövs det genomföras en upphandling.

Action C1 Restaurering skogsbete

Genomförs: 2016, 2017, 2018

Beskrivning och motivering: Flera av skogsbetesområdena på Rågö har växt igen under perioder när betet varit mer extensivt. Dessa marker hyser många strukturer och arter som är typiska för skogsbetena och som genom restaureringarna ska gynnas. Skogsbetena har restaurerats både manuellt och maskinellt.

Action C1 Restaurering av ängsmark

Genomförs: 2017, 2018

Beskrivning och motivering: På Rågö finns flera marker som förr i tiden brukades som ängsmark men som under många år betats istället. Inom projektet ska dessa marker inhägnas och ängsbruket ska åter upptas för att gynna de arter som gynnas av ängsbruk med efterbete.

Action C1 Fräsning/tvbearbetning och stubbfräsning av strandängar

Genomförs: 2017 och 2018

Beskrivning och motivering: För att kunna bruka strandängarna där al och andra lövträd röjts och för att minska slyuppslaget behöver markerna stubbfräsas.

Action C1 Borttagning av gammalt stängsel och uppsättning av nytt elstängsel samt färistar

Genomförs: 2016 och 2017

Beskrivning och motivering: På Rågö var samtliga stängsel i dåligt skick. Det gamla stängslet har tagits ner och nytt elstängsel har satts upp. För att underlätta för det rörliga friluftslivet har självstängande grindar byggts på ett flertal ställen. I samband med upprustningen av brukningsvägar på ön har tre färistar grävts ner.

Action C3 Nybyggnad av fårstall

Genomförs: 2018

Beskrivning och motivering: På Rågö är den gamla ladugården inte funktionell och inte tillräckligt stor för de betesdjur som behövs för att upprätthålla de höga natur- och kulturmiljövärdena i odlingslandskapet på ön. Ett fårstall behöver därför byggas i anslutning till befintlig gårdsmiljö.

Action C4 Nybyggnad av kaj och upprustning av brukningsvägar

Genomförs: 2016

Beskrivning och motivering: På Rågö har de gamla brukningsvägarna varit i mycket dåligt skick och de har heller inte varit anpassade för moderna jordbruksmaskiner. Därför har ett antal vägsträckor rustats upp. För att underlätta för transporter till och från ön har en kaj byggts i anslutning till brukningsvägen.

Action D5 Gräsmarksuppföljning

Genomförs: 2015, 2019

Beskrivning och motivering: För att se effekter på floran av restaureringarna görs en uppföljning av gräsmarksfloran där floran inventeras i ett antal slumpmässigt utlagda provrutor. Inventeringen görs före och efter åtgärd. På Rågö görs dessa inventeringar på ängsytorna.

Action E1 och E2 Informationsskylt och skyltställ

Genomförs: 2016

Beskrivning och motivering: För att informera om naturreservatet Rågö och dess natur- och kulturmiljövärden har en informationsskylt tagits fram och satts upp på följande platser: parkeringsplatsen på fastlandet, vid bryggan Sjöboholme, udden vid Mjolkstaden, intill dass och bänkbord mitt emot Sjöboholme, Rågö gård, Eriksberg, Smörviken och Sackholmen.

Action E4 Bänkbord och vandringsled

Genomförs: 2018

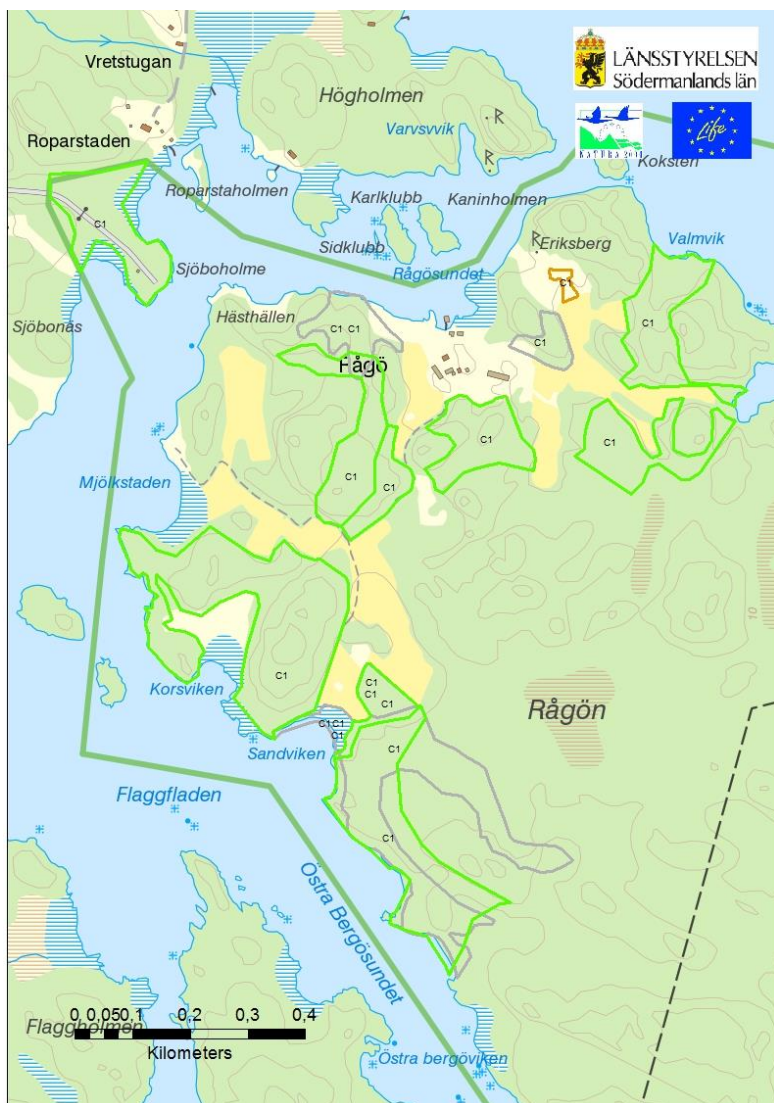
Beskrivning och motivering: För att underlätta för och kanalisera det rörliga friluftslivet på Rågö tas bänkbord fram till udden mitt emot Sjöboholme och Eriksberg. Till dessa platser kommer även två vandringsleder att dras. Den ena går i en rundslinga från Rågö gård och västerut och den andra går fram och tillbaks till Eriksberg

Tabell 1 Sammanställning över förändringar gentemot ansökan

Action	Åtgärd	Planerad omfattning i ansökan	Genomförd omfattning	Differens
C1	Restaurering av gräsmarker	22,1 ha		
	Restaurering öppet bete			
	Bete 2 säsonger			
	Restaurering skogsbete			
	Stubbfräsning			
	Nystängsling			
	Utbyte elstängsel			
C3	Bygge ladugård	1 st		
C4	Bygge kaj	1 st		
D5	Gräsmarksuppföljning	1 st		
E2	Anslagstavla	2 st		
E4	Picknickbord	2 st		
	Stigar	1711 m		
	Mulltoa	1 st		

Restaurerade ytor på Rågö

De grönmärkerade ytorna i kartan nedan är C1-åtgärderna restaurering av skogsbeten och öppna betesmarker, den orange ytan är restaurering av ängsmark och de gråmarkerade ytorna är strukna åtgärdsytor.

Genomförda åtgärder på Rågö- linjer och punkter

De blåmarkerade linjerna nedan är nedtagning av gammalt stängsel och uppsättning av nytt elstängsel (C1). Den lila linjen är två vandringsleder (E4) och den grå linjen är upprustning av brukningsvägar (C4). De orange punkterna är färstar, de lila punkterna är två bänkbord (Hästhällen och Eriksberg) samt en informationsskylt (Sjöboholme). Ytterligare fem informationsskyltar finns på Rågö och en på Sackholmen. De röda punkterna är fårstall och kaj samt tillståndsprövningar, upphandlingar och arbetsplan.

